

Toneelgroep Maastricht - Bestuursverslag 2015

Financiële positie en exploitatieresultaat

Over het jaar 2015 is een positief exploitatiesaldo gerealiseerd ter hoogte van € 151.471,-.

Er is per 31 december 2015 sprake van een positief eigen vermogen van € 184.338,- bestaande uit:

- een algemene reserve van € 50.531,-
- een bestemmingsfonds OCW van € 122.956,-
- een egaliseringsreserve Provincie Limburg van € 10.851,-

Ten opzichte van de totale structurele subsidies van de overheid is 23,69% aan eigen inkomsten verworven, tegenover 26,87% vorig jaar. De berekening is als volgt: directe opbrengsten + indirecte opbrengsten = € 470.115 + bijdrage uit private middelen = € 6.292,- -/- vrijkaarten = € 28.050,- = (totaal € 448.357,- / totaal aan structurele subsidie van de overheid € 1.892.918,-) x 100% = 23,69%.

De gemiddelde eigen inkomsten OCW norm over de jaren 2013 – 2016 is 24%. De instapnorm voor de aanvraag 2017 – 2020 is gemiddeld 23,5%. Deze norm haalt Toneelgroep Maastricht gemiddeld (23,69% + 26,87% + 23,31% = 24,62%).

De financiële positie van Toneelgroep Maastricht is ten opzichte van de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd voor wat betreft eigen vermogen, liquiditeit en solvabiliteit.

Prestaties subsidieperiode 2015

In 2015 zijn zeven producties gerealiseerd: vier huisvoorstellingen in ons eigen theater te Maastricht (*Kamer en de man*, *Waar het vlakke land gaat plooiën*, *Oh Othello* en *Iets van Troost*), één locatievoorstelling (*Othello*), één samenwerkingsproject met Philharmonie Zuid (*Siegfried Idyll*) en één huisvoorstelling in reprise tijdens een kleine zaal tournee (*How to play Francesca Woodman*). Ook de voorstellingen *Waar het vlakke land gaat plooiën* (kleine zaal) en *Othello* (grote zaal) gingen op tournee.

Ook maakten wij wederom een nieuwe versie van onze educatievoorstelling *Theater in de Klas*. Met deze activiteit bereikten wij dit jaar 3.852 scholieren: het programma werd 131 keer gespeeld. Door de voorstelling kosteloos aan te bieden aan het onderwijs is deze optimaal afgenomen en gespeeld waardoor we vele jongeren hebben kunnen bereiken.

Naast *Theater in de Klas* vonden er inleidingen, nagesprekken en openbare repetities plaats rondom onze producties: het ging om 56 educatieve activiteiten waarmee we 4.613 bezoekers hebben bereikt.

Er zijn, inclusief *Theater in de Klas*, 272 voorstellingen gespeeld, waarmee de norm voor het aantal voorstellingen uit het activiteitenplan 2013-2016 ruimschoots is behaald. We behaalden dit jaar in totaal 23.307 bezoekers. Hiermee hebben ook de norm van 22.785 bezoekers gemiddeld per jaar over de periode 2013-2016 gerealiseerd.

In 2015 hebben we hiermee onze doelstellingen van minimaal 22.785 bezoekers en 171 voorstellingen gehaald. Het behalen van deze cijfers is met name te danken aan de goede belangstelling voor onze productie *Waar het vlakke land gaat plooiën* en *Othello* en het succes van *Theater in de Klas*. De voorstelling *Waar het vlakke land gaat plooiën* speelden wij niet alleen in ons eigen huis en op tournee, maar ook op de zomertheaterfestivals Bouvelard en Cultura Nova, waar de voorstelling bezocht en gewaardeerd werd door een ander publiek dan het gebruikelijke theaterpubliek. De voorstelling *Othello* speelden we naast locatievoorstelling in Openluchttheater Valkenburg ook op het festival Theater aan Zee en op tournee. Deze productie heeft in België dusdanig goed heeft gelopen dat we hem in 2016 in reprise zullen nemen aldaar.

Ook hebben we extra publiek kunnen genereren door samen te werken met andere culturele instellingen. Zo stonden we tijdens de opening van het culturele seizoen voor een vol Theater aan het Vrijthof met *Siegfried Idyll*, een samenwerking met Philharmonie Zuid. Een partij met wie we in de toekomst meerdere coproducties zullen realiseren. Daarnaast maakten we een voorstelling, *Oh Othello*, in samenwerking met de Maastrichtse jeugdtheaterschool Partoet: een uniek project waarbinnen talentontwikkeling en werken met jonge amateurs centraal stond.

Met trots kijken we in 2015 naar de prestaties van onze publiekswerking. Ondanks het feit dat we iets minder activiteiten realiseerden dan voorgenomen (56 i.p.v. 67) hebben we daarmee wel een groot aantal mensen bereikt (4.613 bezoekers waar er 2.993 waren voorgenomen). Er is extra geïnvesteerd in het verzorgen van inleidingen bij de voorstellingen en het houden van nagesprekken. Nieuw waren de openbare repetities waar het publiek in een vroegtijdig stadium een kijkje achter de schermen bij het maken van de voorstelling kon nemen.

We realiseerden dit jaar een groot aantal gastbespelingen en verhuren. Ons doel hiermee is het theater ook zoveel mogelijk open te stellen en te gebruiken wanneer we dit zelf niet gebruiken voor repetities of onze eigen voorstellingen. We werkten samen met onze gebruikelijke partners, De Nederlandse Dansdagen en Musica Sacra. De zaal werd daarnaast een week bezet door de Maastrichtse operettevereniging Opera Comique die hun tweejaarlijkse grote voorstelling bij ons afmonteerden en presenteerden. Er speelden voorstellingen van aan ons gelieerde Vlaamse gezelschappen met wie we in 2015 een 'huisruil' hadden afgesproken. Wij presenteerden een voorstelling van ons bij hen, zij

speelden er een van hen in de Bordenhal. We werkten op deze manier samen met 't Arsenaal uit Mechelen, Theater Zuidpool uit Antwerpen en Het Nieuw Stedelijk uit Leuven. Tot slot waren wij aanwezig op diverse seizoen openingen en speelden de band Het ZUIDEN muziek uit de voorstelling *Waar het vlakke land gaat plooiën* voor zeker tijdens de Gentse Feesten. We realiseerden 22 overige activiteiten waarmee we 4.969 bezoekers haalden.

Zaken die nu en in de toekomst van invloed kunnen zijn op het functioneren van de organisatie

Op 1 januari 2015 startten Servé Hermans en Michel Sluysmans als nieuwe artistiek leiders van Toneelgroep Maastricht. Binnen hun beleid komen nieuwe teksten, binding met de regio en muzikaliteit centraal te staan. Deze drie lijnen zullen ook centraal staan in de periode 2017-2020.

In de zomer van 2015 werd duidelijk dat algemeen directeur Marcel 't Sas het gezelschap per 1 oktober 2015 zou verlaten. Voor de resterende maanden van 2015 werd een ad interim gevonden in de persoon van Jacques Giesen. Ondertussen werd door de Raad van Toezicht middels een zorgvuldige procedure gezocht naar een nieuwe directeur. De keus viel op de heer Oscar Wibaut: hij is per 1 januari 2016 aangesteld als algemeen directeur van Toneelgroep Maastricht.

In 2015 werd het beleidsplan voor 2017-2020 opgezet en uitgewerkt. Het ambitieniveau van het gezelschap richting de toekomst is dusdanig dat er naast een vergroting van de eigen inkomsten uit garanties en recettes voor haar grote zaal voorstelling behoefte is aan extra financiële ondersteuning vanuit Provincie Limburg en de Gemeente Maastricht. Bij beide overheden is extra ondersteuning aangevraagd om met name de binding met de regio te kunnen versterken in de vorm van projecten die bedoeld zijn voor en uitgevoerd worden in de stedelijke regio en provincie.

Daarnaast zorgen de in 2015 ingevoerde nieuwe regels in het arbeidsrecht en de per 1 mei 2016 voorziene afschaffing van de VAR voor onrust. Het verplichte in dienst nemen van personen uit beroepsgroepen als acteurs, muzikanten en technici, die voorheen ook als zelfstandigen mochten werken voor ons gezelschap, zal voor ons zeker budgettaire consequenties hebben. Daar wij ook veel werken met mensen die woonachtig zijn in België heeft het een en ander ook onbedoelde gevolgen in de sociale zekerheid zowel voor de medewerkers voor wie het voor hun eigen situatie beter is om onder Belgische wetgeving te blijven vallen als voor ons als werkgever die ook over sociale verzekeringen aparte afspraken moet maken met de betrokken medewerkers. Ons inziens is de situatie onnodig gecompliceerd geworden: waar de afschaffing van de VAR in de meeste sectoren overduidelijk noodzakelijk was voor het tegengaan van 'schijn'-zelfstandigheid, leidt de

nieuwe wetgeving voor onze sector aan zowel werkgevers als medewerkers kant tot onvoorziene zaken die het maken van afspraken met personeel problematiseren en die de flexibiliteit van onze sector als geheel in de weg staan.

De eigen inkomsten norm is dit jaar behaald. De inkomsten waren min of meer gelijk samengesteld als de voorafgaande jaren. Het merendeel van de eigen inkomsten bestaat uit recettes en garanties, daarnaast een substantieel deel inkomsten uit coproductie en sponsoring en tot slot een kleiner deel bijdragen uit private middelen. In 2015 was het grootste deel van de coproductie-inkomsten afkomstig van het aan ons gelieerde VIA Zuid, het Limburgse platform voor talentontwikkeling. De sponsorinkomsten zijn afkomstig uit Steunstichting Toneelgroep Maastricht waarbinnen de bedrijfsvriendengroep is ondergebracht.

Om de komende jaren te kunnen blijven voldoen aan de eigen inkomsten norm en om voor onszelf meer mogelijkheden tot creëren te scheppen willen we vanaf 2016 actief gaan werken aan het diversifiëren van onze eigen inkomsten. We werken hierin samen met Wijzer Werven waarmee we prestatie- en trainingsafspraken hebben gemaakt. Voor de zomer 2016 willen we graag onze strategie geformuleerd hebben zodat we hier voor de activiteiten in 2017 al actief mee aan de slag kunnen.

Kwalitatieve beschrijving van activiteiten in 2015

Producties

***Kamer en de man* : huisvoorstelling / talentontwikkelingsproject**

Kamer en de man was de eerste voorstelling die de nieuwe artistiek leiders Servé Hermans en Michel Sluysmans presenteerden. De voorstelling werd gemaakt onder de noemer TGM Lab: het concept waarbinnen jong theatertalent een vaste plek krijgt binnen het gezelschap. De focus ligt op 'spelende makers'. De Nederlandse Eva Heijnen en Belgische Stijn Vervoort waren de eerste talenten die in het TGM Lab stapten. Zij maakten onder begeleiding van regisseur Koen De Sutter *Kamer en de man* (1994), een tekst van de in 2010 overleden Belgische theatermaker Eric de Volder.

De voorstelling vertelde een hartverwarmend en tegelijkertijd hartverscheurend verhaal over een man die terugblijkt op de eerste ontmoeting met zijn grote liefde. Geestig, hakkend, rijmelend, zwevend: het personage danst tussen daadkracht en verlangen. Tekst was een zeer belangrijk aspect van de voorstelling: *Kamer en de man* is een tekst als een ritmisch kunstwerk waar klanken vrij spel in krijgen en de logica wordt losgelaten.

De voorstelling werd zeer positief ontvangen door de pers en het publiek.

Uit de pers: 'Het resultaat is een prachtig vormgegeven poëtische voorstelling waar de hartstocht letterlijk vanaf spat.' (Dagblad de Limburger)

'Deze 'laboratorium'-productie vormt een mooi nieuw begin van Toneelgroep Maastricht. Het is een juiste hommage aan het werk van Eric De Volder, het is knap integer werk van jong talent en van hun begeleiding.' (Theaterkrant)

Publieksreacties: 'Gisteren zag ik in Maastricht 'Kamer en de man'. Een prachtige voorstelling over liefde en verlangen. In de heldere regie van Koen De Sutter gaat het ook over de herinnering. Betoverend, melancholisch en grappig. Alles gaat voorbij. Daarom, jong en oud: haast je naar de Bordenhal.'

'Afgelopen zaterdag zag ik voor de eerste keer jullie voorstelling. Ik werd gegrepen. Zelden zo een mooie voorstelling gezien, waarin de kracht van de taal, poëzie, spel, beeld en slot zo een indruk op mij heeft gemaakt. De vreugde, liefde, aardse worsteling en de uiteindelijke verlossing. Zó mooi verbeeld in een prachtige voorstelling. Diepe bewondering, dank en vreugde.'

***How to play Francesca Woodman* : tourneevoorstelling kleine zaal**

De voorstelling *How to play Francesca Woodman* van voormalig artistiek leider Arie de Mol beleefde haar reprise en speelde 25 keer in theaters in Nederland. Arie de Mol maakte een intieme en fysieke voorstelling met tekst, beweging, muziek en projectie, gebaseerd op het leven en werk van de Amerikaanse fotografe Francesca Woodman. Vier jonge actrices doken in de rijke gedachtewereld van deze eigzinnige kunstenares. Speciaal voor dit project schreven Anne Vegter (Dichter des Vaderlands) en Erik-Ward Geerlings samen een nieuwe toneeltekst. De voorstelling werd na haar première in 2014 door de pers unaniem lovend ontvangen en met 4 sterren gewaardeerd. Met de laatste voorstelling van *How to play Francesca Woodman* werd er afscheid genomen van de periode waarin De Mol artistiek leider van Toneelgroep Maastricht was.

***Waar het vlakke land gaat plooiën* : huisvoorstelling / tourneevoorstelling kleine zaal**

Op 21 maart 2015 beleefde *Waar het vlakke land gaat plooiën*, een humoristische, muzikale en tegelijkertijd poëtische zoektocht naar de ziel van Limburg, haar première. De tekst, die genomineerd werd voor de Taalunie Toneelschrijfprijs, werd speciaal voor Toneelgroep Maastricht geschreven door Jibbe Willems. Servé Hermans en Joke Emmers, een nieuw

talent binnen het ensemble van het gezelschap speelden, Michel Sluysmans tekende voor de regie. Binnen de voorstelling speelde muziek een grote rol: de band Het ZUIDEN speelde, operazangeres Lies Verholle zong.

Ze wonen in Berlijn, zijn hoogzwangere vriendin en hij. Na de sluiting van de mijnen was er geen uitzicht meer op werk en zijn ze vertrokken, op zoek naar een nieuwe toekomst. Maar zijn moeder ligt op sterven en in de nacht dat ze terugrijden naar Zuid-Limburg, denkt hij aan het leven waarvan hij dacht dat het ver wachter hem lag. Gaandeweg de reis, naarmate het vlakke land meer en meer gaat plooiën, komen de herinneringen terug en beseft hij: al lukt het je je wortels af te kappen, wie van Limburg is groeit nergens weer opnieuw.

De voorstelling was de eerste waarin Hermans en Sluysmans samen werkten: de echte start van Toneelgroep Maastricht. Waar het vlakke land gaat plooiën werd goed ontvangen door de pers en vol enthousiasme omarmd door het publiek in Maastricht.

Pers: 'Een cross-over tussen alle mogelijke vormen van performen: treed in je rol wanneer het moet, zing vol overtuiging waar het kan en vertel vooral zo 'gewoon' mogelijk, zonder poespas, wat je te vertellen hebt. Die speelwijze maakt de band tussen publiek en spelers sterker: intiemer.' (Dagblad de Limburger)

'De dialogen en verhalen zijn ad rem en speels, met onderliggende tragiek en humor. Zo zijn ook het spel en de muziek in de regie van Michel Sluysmans. Humor en ontroering wisselen ook organisch en gedoseerd af in de scene beelden en muziekfragmenten.' (Theaterkrant)

Publieksreacties: 'Wat is dit een geweldige voorstelling! Prachtig thema, goede acteurs en mooie muziek. Een echte aanrader.'

'Het bezoek aan deze actuele voorstelling heeft ons zeer befallen! We vonden het een verrassende en goed gespeelde voorstelling, met zeer creatieve passages en mooie taalrijke teksten. Wij komen zeker nog eens kijken!'

Oh Othello : huisvoorstelling / talentontwikkelingsproject

Als 'spiegelproject' maakten we in samenwerking met jeugdtheaterschool Partoet en Compagnie COVAR een jongerenproductie *Oh Othello*. Els Roobroeck bewerkte de tekst van Shakespeare voor de jonge mensen met wie zij in opdracht van Toneelgroep Maastricht

de voorstelling maakte. Zeventien jongeren stonden op de vloer samen met professionele acteurs Stijn Vervoort en Sebas van der Donk, die in het kader van talentontwikkeling namens Toneelgroep Maastricht hun medewerking aan het project verleenden.

Oh Othello ging thematisch met name over de onontkoombaarheid van beslissingen. Over het slechtste toestaan in jezelf. Over kijken maar niet willen zien.

Jeugdtheaterschool Partoet is een onderdeel van Kumulus Maastricht en voorziet in theaterlessen voor kinderen en jongeren vanaf 8 jaar. Daarnaast worden er ook professioneel opgezette producties gemaakt die spelen in het eigen huistheater of op locatie. Dit jaar gaf Toneelgroep Maastricht de jongeren de kans om het podium te delen met professionals.

Publieksreacties: 'De ongecompliceerde aanpak had een grote zeggingskracht. Genoten!'
'Bijzonder hard genoten van deze energieke Othello'

***Othello* : locatievoorstelling / tourneevoorstelling grote zaal**

Op locatie in Openluchttheater Valkenburg brachten we een hartstochtelijke en muzikale uitvoering van Shakespeares meesterwerk *Othello* (1604), in een nieuwe vertaling van Jibbe Willems. In de regie van Servé Hermans werd de klassieker verrijkt met muziek uit onder andere de gelijknamige opera van Verdi. Zo ontstond een nieuwe muziektheater-versie van dit epos over liefde, jaloezie en de angst voor de buitenstaander.

De voorstelling was een groot succes bij het publiek en behaalde hoge publieksaantallen. Wegens succes van en vraag naar de productie wordt deze in 2016 hernomen en wordt er nog een tournee van een aantal weken gespeeld in voornamelijk België.

Uit de pers: 'Jibbe Willems schaart zich in één klap onder de grote Shakespeare-vertalers. Scherp, geestig, verbluffend snel schakelend tussen rauw en poëtisch.' (Trouw)
'De Sutters Othello is ontroerend in zijn naïviteit en Michaël Pas' Jago is geestig en sluw.' (de Volkskrant)
'Hoe vaak gebeurt het dat je een voorstelling ziet waarin alles op zijn plaats valt? Alles, behalve jezelf? Dat je uren daarna en ook de dag nadien nog verblijft in een wereld die

even voor je openging en toen weer sloot, een stukje van jezelf meenemend? Meer dan twaalf uur geleden en ik ben er nog ondersteboven van. Enfin, jullie moeten het zelf maar bekijken.’(de Correspondent)

Publieksreacties:

‘Othello op locatie gezien in het openluchttheater in Valkenburg. Fantastisch, deze versie bevat door de muzikale en geestige bewerking van Jibbe Willems zo'n gevatte humor. De regie zorgt voor dynamisch 'saus', waarin de locatie, de ontwikkeling van de karakters en de muziek blenden. Goed gespeeld, ik heb bijna ieder woord gevoeld en gefascineerd gekeken naar het stiltespel rondom.’

‘Verfrissend, vernieuwend, verrassend! Toneelgroep Maastricht maakte van Othello een fantastische toneelervaring, de , uur vlogen om, de acteurs speelde naturel zodat de personages levensecht waren en het verhaal me meesleepte.’

***Siegfried Idyll* : coproductie Philharmonie Zuid**

Toneelgroep Maastricht staat voor voorstellingen waarbinnen muziek en muzikaliteit een belangrijke rol spelen. In dit kader gaan wij een samenwerking aan met Philharmonie Zuidnederland. *Siegfried Idyll* was ons eerste gezamenlijke project.

Tijdens de opening van het culturele seizoen in Maastricht, het Parcours 2015, bracht Philharmonie Zuidnederland Wagners *Siegfried Idyll* ten gehore. Speciaal voor deze gelegenheid schreef Jibbe Willems een theatrale prelude die vertolkt werd door Michel Sluysmans.

***Iets van Troost* : huisvoorstelling**

Op 14 november 2015 ging *Iets van Troost* in première. Mieneke Bakker en Hans van Leipsig speelden het grappige en ontroerende verhaal van clown Barry, een fantast in een fantasieloze wereld. *Iets van Troost* is een tragikomedie van huisschrijver Jibbe Willems.

Een werkloze clown krijgt een brief van het UW. Zijn uitkering dreigt te worden gestopt en het wordt tijd dat hij re-integreert. Maar dat zint deze clown allerminst. Hij is immers essentieel en onontbeerlijk voor de samenleving. Hij laat de mensen lachen als ze verdrietig zijn, hij troost ze als ze ten einde raad zijn. Maar wie troost hem als hij zijn uitkering dreigt te verliezen?

Uit de pers: 'Prettig ingetogen geënceneerde voorstelling' (Trouw)

'Jibbe Willems heeft met *Iets van Troost* een dijk van een theatermonoloog geschreven.' (Theaterkrant)

'Hans van Leipsig is een innemende clown, een aandoenlijke schlemiel.' (Dagblad de Limburger)

Publieksreacties: 'Afgelopen zaterdag waren we bij de première van *Iets van Troost*. Wat een bijzondere voorstelling werd er neergezet door Hans van Leipsig en Mienke Bakker, onder deskundige regie van Michel Sluysmans. Indrukwekkend en een groot genoegen ook om Hans van Leipsig weer eens in een hoofdrol te zien. Een rol waarin hij zoveel van zijn talent kwijt kan en zijn publiek weet te raken. We hebben genoten. Bedankt voor een mooie avond.'

'Buitengewoon prachtig stuk met een pak troost, maatschappijkritiek en humor! Chapeau voor het hele team.'

Het publiek

Het publiek van Toneelgroep Maastricht kunnen we onderverdelen in het publiek voor de huisvoorstellingen in de Bordenhal in Maastricht en het publiek voor de tourneevorstellingen in Nederland en België. Uitgebreid publiekonderzoek (Continu Publieksonderzoek Hendrik Beerda) hebben we in 2015 gedaan onder de bezoekers van de huisvoorstellingen *Waar het vlakke land gaat plooiën* en *Iets van Troost* en onder de bezoekers van *Othello* in het Openluchttheater Valkenburg. Bij de tourneevorstellingen is dit niet mogelijk, omdat we zelf niet over de NAW/e-mail gegevens van de bezoekers beschikken.

Bij de huisvoorstellingen en de voorstelling in het Openluchttheater is het publiek in het algemeen hoger opgeleid (66,3%), gehuwd of samenwonend zonder kinderen in huis (58,5%). De grootste groep bezoekers is 55 jaar en ouder. De vaakst voorkomende Mosaicdoelgroepen zijn Landelijk Leven (22,3%), Gouden Rand (14,7%), Welverdiend Genieten (12%) en Rijpe Middenklasse (11%). Deze groepen kenmerken zich door hoog inkomen, hoog opgeleid en hebben de ruimte en tijd om van cultuur te genieten.

Toneelgroep Maastricht wordt door de respondenten uit het onderzoek als groep gewaardeerd met een 8,5 gemiddeld (2014: 7,8). Van de ondervraagden denkt 82,7% zeker wel een herhaalbezoek af te leggen (2014: 80%). Gevraagd naar de prestatie van ons merk, geeft ons publiek aan als kritische factoren daarvoor (met een vergelijking met 2014 tussen

haakjes): goede acteurs: 85,3% (+ 7,3%), aantrekkelijke locatie 64,7% (+ 4,7%), prettige sfeer 60,3% (+11,3 %), goede prijs/kwaliteit 49,7% (+ 33,7%). Gevraagd naar de verbeterpunten vindt 37,3% dat we onszelf niet hoeven te verbeteren (-6,7%), 22,7% vindt meer aandacht in de media nodig (+15,7%), 19,3% wil een aanbod dat zich sterker onderscheid van andere gezelschappen (+7,3%) en hogere kwaliteit van aanbod 12,7% (+5,7%).

De factoren die bepalend zijn bij de keuze voor een voorstelling zijn: thema van de voorstelling: 64,3% (-1,7%), één of meerdere acteurs: 44% (+20%), titel 37% (+5%) en locatie: 36,7% (+9,7%). In 2015 wilden we de acteur meer centraal stellen in de communicatie rondom de voorstellingen. Dat dit gelukt is kunnen we aflezen uit het feit dat 20% méér ondervraagden deze factor als bepalend voor de keuze van een voorstelling hebben genoemd.

Op het gebied van merkprestatie is het belangrijkste kenmerk nog steeds creatief: 72,3% (-3,7%). Op enige afstand volgen boeiend 60% (-5%), gedurfd 47,7% (-20,3%), muzikaal 46,7% (+ 14,7%) en sympathiek 42,3% (+ 13,3%).

Vooraf in de merkprestatiefactoren en verbeterpunten kunnen we aflezen hoe de wissel van de artistieke leiding is ontvangen. We kunnen uit deze cijfers aflezen dat het gezelschap zich in de ogen van de onderzochten minder onderscheidt van andere gezelschappen en minder gedurfd is maar wel sympathieker overkomt, een prettiger sfeer uitstraalt en de prijs/kwaliteitverhouding is spectaculair toegenomen. Dit uit zich in een toegenomen algemene beoordeling van het rapportcijfer 7,8 in 2014 naar een 8,5 in 2015.

Van het publiek van de voorstellingen waar we geen onderzoek hebben gedaan, nemen we aan dat het zich net iets anders heeft opgebouwd. De voorstelling *Kamer en de man* was een talentontwikkelingsvoorstelling. Hier komt in het algemeen een wat jonger en meer stedelijk publiek op af. De voorstelling *Oh Othello*, gemaakt in samenwerking met Kumulus en Jeugdtheaterschool Partoet, trok zeker een jonger publiek. Uiteraard veel familieleden van de jongeren die in de voorstelling speelden (broers/zussen), cursisten van Kumulus, en vrienden en bekenden van de jonge acteurs.

Siegfried Idyll trok een voor ons heel ander publiek door de samenwerking met philharmonie zuidnederland. Dit concert was gratis toegankelijk, en vond plaats in het kader van Het Parcours (opening theaterseizoen) in Theater aan het Vrijthof. Dit publiek bestond eerder uit stedelingen en mede doordat het gratis was ook uit mensen met een lagere opleiding en dito inkomen.

Over het publiek van *Theater in de Klas* kunnen we heel duidelijk zijn: jongeren tussen 12 en 18 jaar oud. Door de mix van huisvoorstellingen en overige activiteiten kunnen we stellen dat we publiek trekken van hoog tot laag, van jong tot oud.

Omdat we onze eigen bezoekers niet te vaak kunnen benaderen voor uitgebreide onderzoeken zoals het Continu Publieksonderzoek Hendrik Beerda hebben we ons voorgenomen hiermee in 2016 te stoppen. Daarom zijn we in 2015 bij *Iets van Troost* begonnen met een eigen kort online onderzoek naar de ervaringen van het publiek. Voor het eerst stelden we een open vraag waarbij de bezoekers gevraagd werd naar hun mening over de voorstelling én over de dienstverlening. Hieruit kwamen, naast complimentjes of kritiek op de voorstelling ook een aantal praktische zaken naar voren. Bijvoorbeeld dat mensen niet goed op de hoogte waren van de inleidingen en dat ze het heel fijn vinden om een servicemail te ontvangen. Ook kwamen we tot de slotsom dat bezoekers het niet aangenaam vinden dat de zaal niet geplaatst is en men vindt dat men lang moet wachten voordat de zaal opengaat. We nemen deze zaken mee als mogelijke verbeterpunten in de serviceverlening richting ons publiek.

Huisstijl

Het grootste deel van de bezoekers haalt de informatie voor voorstellingsbezoek uit de eigen communicatie-uitingen: flyers, website en e-mailnieuwsbrief. We zetten daarom in onze communicatie strategie stevig in op het nog verder verbeteren van online communicatie en hebben we gekozen voor een zeer markante, kwalitatief hoogstaande en eigenzinnige visuele huisstijl met als vaste fotograaf de gerenommeerde Stephan Vanfleteren. De huisstijl, in een ingetogen zilver/brons/zwart/wit kleurstelling, kenmerkt zich door het laten zien van de acteurs in het Limburgse landschap. De portretten van Vanfleteren kenmerken zich door een grote eerlijkheid die aansluit bij wat het gezelschap wil uitstralen. Het zijn foto's waarop kracht en kwetsbaarheid samengaan en die de kijker prikkelen om langer te blijven kijken. We hebben bewust niet gekozen voor een reclamebureau of affiche-ontwerper. Vanfleteren werkt niet in opdracht, maar vertaalt als autonoom kunstenaar onze voorstellingen in beelden. Vanuit die hoedanigheid voegt hij een extra kleur toe aan, en wordt hij onderdeel van het gezelschap. We hebben met Vanfleteren een onderscheidend en zeer autonoom fotograaf aan ons verbonden die onze zichtbaarheid in het straatbeeld zal vergroten. Een uniek huwelijk tussen twee kunstdisciplines.

In 2015 wilden we de banden met ons publiek nog sterker aanhalen en het contact buiten de voorstellingen om verlengen. Daartoe organiseerden we o.a. een presentatie van het komende theaterseizoen, openbare repetities en gesprekken met de Vrienden van TgM. Voor aanvang is het ook via de Social Media dat we contact met hen hebben. De rol van Social Media lijkt echter tanende, slechts 4,7% van de bezoekers heeft zijn informatie via deze platformen, in 2014 was dit nog 10%. Door het eigen publieksonderzoek geven we de bezoekers nu heel direct ruimte contact met ons te hebben na afloop van de voorstellingen. Steeds meer bezoekers kijken via mobile devices op onze website. Momenteel (maart 2016)

is het 52% via desktop, 21,4% via tablet en 26,6% via mobile. In 2016 ontwikkelen we daarom een mobiele versie van de website voor een betere beleving.

Publiekswerking / educatie

Vanaf 1 januari 2015 zette het 'nieuwe' Toneelgroep Maastricht haar deuren open voor het publiek. De zogeheten publiekswerking speelt een belangrijke rol in het bereiken van en het betrekken bij het gezelschap van publiek.

We organiseerden diverse activiteiten die meer dan voorheen ook gericht waren op het bereiken van ons eigen publiek en hen meer informatie over het gezelschap te verstrekken. Er werden openbare repetities georganiseerd waarvoor het publiek werd uitgenodigd via mail en facebook. Ze mochten een kijkje nemen achter de schermen. Vooral publiek dat zelf theater maakt, was hier enthousiast over. Niet iedereen waardeerde het om te kijken naar oeverloze herhalingen om uiteindelijk minieme verschillen te zien.

Toneelgroep Maastricht bood ook inleidingen en nagesprekken aan. Vanaf de voorstelling *Waar het vlakke land gaat plooiën* werd dagelijks een inleiding gegeven bij onze huisvoorstellingen. Een mooie aanleiding voor artistiek leider Servé Hermans, die in de voorstelling speelde, om uitleg en een gezicht te geven aan alles wat nieuw was bij het gezelschap. Bij de overige voorstellingen werd de inleiding verzorgd door acteurs die daarin speelden. Voor de inleidingen was een redelijk animo onder het publiek. We blijven deze ook in de toekomst aanbieden.

Belangrijke tak van onze publiekswerking blijft het bereiken van jongeren. Zo namen we ook dit jaar deel aan Kommetje Kunst. Aan de workshops over verbeelding die we gaven tijdens Kommetje Kunst, een rondgang van 2^e jaars VO leerlingen van een dag langs verschillende culturele instellingen, werkten deze keer een aantal ouderejaars leerlingen mee. Het maakte de workshop levendiger en heel bijzonder. Ook in de relatief korte tijd die we per workshop hadden konden we de 2^ejaars leerlingen intensief met ons laten kennis maken.

In samenwerking met Jeugdtheaterschool Partoet maakten we met 17 jongeren van 8 verschillende VO scholen de voorstelling *Oh Othello*. De jongeren werden op alle scholen in Zuid-Limburg geworven, ckv-docenten werd gevraagd om eventueel geschikte jongeren te tippen. Er werden audities gehouden en de 17 overgebleven jongeren speelden *Oh Othello* 8 keer in ons theater De Bordenhal.

Van de versie *Theater in de klas* (een op maat gesneden geacteerde snelle uitleg met veel humor en het thema: wat is theater, gespeeld in één lesuur) die in 2014 werd gemaakt, speelden we een succesherneming in het voorjaar van 2015; 23 voorstellingen. We continueerden het spelen van *Theater in de Klas* en maakten in het najaar van 2015 een

nieuwe versie die weer gratis werd aangeboden en in no-time was volgeboekt. We hebben een heel aantal scholen moeten teleurstellen. De voorstelling is 131 keer gespeeld in Nederlands en Belgisch Limburg. De scholen zijn nog steeds even enthousiast. Om de krachten te bundelen en niet in elkaar vaarwater te zitten qua aanbod hebben we in gezamenlijkheid besloten om de handen ineen te slaan met Het Laagland en Sittard en Theater in de Klas in 2016 samen aan de scholen aan te bieden.

Ons uiteindelijke doel: jonge mensen warm maken om theater te willen zien, vroeg dit jaar om een nieuwe stap, waar docenten om vroegen en waar wij met enthousiasme op inspeelden. We boden de voor een jong publiek de toegankelijke voorstelling *Waar het vlakke land gaat plooiën* aan in een compacte serie voorstellingen, tijdens schooltijd in ons eigen theater, of elders in het land, waar we ook al een avondvoorstelling speelden. Het resulteerde in 9 extra voorstellingen die exclusief voor jongeren gespeeld werden. Zowel de jongeren, de scholen als Toneelgroep Maastricht waren enthousiast over het resultaat, dat zeker een vervolg zal krijgen.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling staat hoog bij ons in het vaandel. In 2015 vielen de werkzaamheden van 42 mensen onder deze noemer.

Vanaf 2015 zetten wij in op het realiseren van meer langdurige trajecten met beginnende “spelende makers”. Theatermakers, die net als de oprichters van dit gezelschap en de nieuwe artistieke leiders op de eerste plaats acteur zijn en van daaruit theater maken. Dit jaar werkten er 9 pas afgestudeerde acteurs bij ons gezelschap. Met ten minste vier hiervan gaan we een langdurig traject aan: ze komen terug in meerdere producties, krijgen de kans een voorstelling te maken binnen TGM Lab, maken *Theater in de Klas* of lopen een stage binnen een andere afdeling van ons gezelschap zoals de publiekswerking.

Ook proberen we waar mogelijk pas afgestudeerden van andere richtingen die goed bij ons gezelschap passen een eerste werkplek aan te bieden. Zo konden wij werk bieden aan 2 jonge technici, 3 net afgestudeerde kostuumontwerpers, 2 decorontwerpers en 1 regieassistent.

Verder waren er 3 halfjaarstagiaires werkzaam: waarvan 1 op gebied van marketing en 2 op gebied van techniek. Er waren ook 3 maatschappelijke stages in samenwerking met middelbare scholen in Maastricht en Roermond.

Een medewerker, die begon als stagehand en zich later binnen ons gezelschap bekwaamde als technicus, ondersteunen wij in zijn ambitie zich nu verder te ontwikkelen als lichtontwerper. Hij maakte 2 lichtontwerpen voor onze voorstellingen.

Een medewerker, die in 2014 stage liep binnen de afdeling marketing, bleef aan ons gezelschap verbonden en bekwaamt zich nu als assistent artistieke leiding.

Voor de voorstelling *Oh Othello* werkten we samen met 17 jonge amateurspelers. Wij zijn van mening dat het ging om een bijzondere vorm van talentontwikkeling door amateurs de kans te bieden om samen te werken met professionele regisseurs en acteurs.

Samenwerkingspartners

Dit jaar zijn de bestaande samenwerkingen met instellingen in de stad en regio gecontinueerd en geïntensiveerd.

- We werkten wederom nauw samen met Theater aan het Vrijthof te Maastricht en Parkstad Limburg Theaters te Heerlen. Theater aan het Vrijthof verzorgt kaartverkoop van onze voorstellingen en ondersteunde in de promotie van de in de Bordenhal geprogrammeerde voorstellingen. Met Parkstad Limburg Theaters werd gewerkt aan het opzetten van een gezamenlijk productie die uitgebracht zal worden in 2017.
- In samenwerking met Theater aan het Vrijthof waren wij presentatieplek voor de festivals Nederlandse dansdagen en Musica Sacra.
- Met de festivals Theater aan Zee, Boulevard, Cultura Nova in Heerlen werkten we samen gedurende de presentatie van onze voorstellingen.
- We werkten samen met talentplatform Via Zuid in het kader van talentontwikkeling van podiumkunstenaars in Limburg.
- We werkten samen met jeugdtheatergezelschap Het Laagland voor de presentatie van hun voorstellingen aan de basisschooljeugd van Maastricht in de Bordenhal.
- We namen deel aan de Gentse Feesten, het Parcours en het Cultureel Lint, de opening van het culturele seizoen in resp. Maastricht en Weert.
- Met Toneelacademie Maastricht onderhouden wij een intensieve relatie die focust op talentontwikkeling.
- We werkten samen met Opera Comique in het kader van de realisatie van hun productie in ons theater.
- We presenteerden *In Vrede* tijdens Theater na de Dam.

Samenstelling bestuur, directie en Raad van Toezicht 2015

Het bestuur bestond in 2015 van 1 januari tot 1 oktober uit de heer Marcel 't Sas (algemeen directeur) en van 1 oktober t/m 31 december uit de heer Jacques Giesen (algemeen directeur ad interim). Per 1 januari 2016 is de heer Oscar Wibaut benoemd tot algemeen directeur van Toneelgroep Maastricht.

De Raad van Toezicht bestond in 2015 uit de volgende leden:

- Odile Wolfs, voorzitter (voormalig gedeputeerde cultuur Provincie Limburg)
Profiel: algemeen bestuurlijke ervaring / politiek
Datum in functie: 1 maart 2013
Herkiesbaar voor periode van max. 4 jaar per: 1 maart 2017
- Jacques Giesen, vice-voorzitter (voormalig directeur Theater aan het Vrijthof en Toneelacademie Maastricht)
Profiel: algemeen bestuurlijke ervaring / artistieke inhoudelijk
Datum in functie: 1 januari 2012
Datum uit functie: 1 oktober 2015
- Gerald Janssen, lid (directeur HRM APG)
Profiel: personeel & organisatie
Datum in functie: 1 januari 2012
Herkiesbaar voor periode van max. 4 jaar per: 1 januari 2016
- Sacha Oerlemans, lid (directeur marketing Q-Park)
Profiel: marketing
Datum in functie: 25 augustus 2014
Herkiesbaar voor periode van max. 4 jaar per: 25 augustus 2018
- Jeroen Trienes, lid (creatieve directeur Goal043)
Profiel: ondernemerschap
Datum in functie: 25 augustus 2014
Herkiesbaar voor periode van max. 4 jaar per: 25 augustus 2018
- Remmelt Vetkamp, lid (financieel directeur / lid College van Bestuur Nyenrode Business Universiteit)
Profiel: financiën
Datum in functie: 7 november 2012
Datum uit functie: 31 december 2015

De negen aanbevelingen van de code cultural governance worden toegepast:

- Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor het in acht nemen van de code cultural governance. Zij informeert de leden van de Raad van Toezicht over de code.
- Het bestuur c.q. de directie heeft alle bevoegdheden die niet door de wet of statuten aan andere organen zijn toegekend.
- De directie is belast met het bestuur van de instelling. Dit houdt in dat zij verantwoordelijk is voor de strategie en het beleid en voor de realisatie van de doelstellingen van het gezelschap. Tevens is de directie verantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving.
- De directie vraagt goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor de strategie en het bijbehorend financieel plan, het jaarplan met de bijbehorende begroting, het financieel jaarverslag en het aangaan of verbreken van duurzame belangrijke samenwerkingsverbanden. Tevens wordt goedkeuring gevraagd voor leningen of aankoop van goederen boven de € 25.000,-, het aanvaarden van nevenfuncties en de hoofdlijnen van het arbeidsvoorwaardenbeleid (conform CAO).
- De Raad van Toezicht legt rechtspositie en bezoldiging van het bestuur vast. Hierbij wordt te allen tijde de wetnormering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in acht genomen.
- De Raad van Toezicht heeft de taak om toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken van het gezelschap. De Raad van Toezicht fungeert als klankbord voor de directie en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. Hiertoe wordt jaarlijks een zelfevaluatie gehouden.
- De Raad van Toezicht heeft de bevoegdheid om leden van de directie te benoemen, te schorsen of te ontslaan, kan een accountant benoemen en heeft te allen tijde inzage in alle boeken en bescheiden.
- De Raad van Toezicht beoordeelt periodiek (minimaal 1x per jaar) het functioneren van de leden van de directie. Men tracht zoveel mogelijk deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid te waarborgen. De Raad van Toezicht verricht haar werkzaamheden onbezoldigd.

Vanaf 1 januari 2015 bestaat het bestuur van Stichting Toneelgroep Maastricht uit één algemeen directeur – bestuurder. Na uitgebreid overleg binnen de personeelsvertegenwoordiging en de Raad van Toezicht is voor deze vorm gekozen. De twee nieuwe artistiek leiders zijn geen bestuursleden. De algemeen directeur – bestuurder draagt de eindverantwoordelijkheid over de gehele organisatie. De artistiek leiders zijn verantwoordelijk voor het artistieke beleid van de organisatie en vormen met de algemeen directeur de directie.

Maastricht, maart 2016, Oscar Wibaut, *algemeen directeur*